

KINNITATUD

digitaalselt allkirjastatud
06.05.2016

Mart Laidmets
Haridus- ja Teadusministeeriumi
üld- ja kutsehariduse asekanstler

Meri hoiab hoolsaid, toidab tegusaid!

EESTI MEREKOOL

ESTONIAN NAUTICAL SCHOOL

ARENGUKAVA

2016 – 2020

2016

SISUKORD

1. EESTI MEREKOOLI ÜLDISELOOMUSTUS JA JUHTIMISSTRUKTUUR	3
2. SISE- JA VÄLISKESKKONNA ANALÜÜS	5
3. MISSIOON, VISIOON, TUNNUSLAUSE.....	9
4. EESMÄRGID JA TEGEVUSVALDKONNAD	9
5. RISKID JA NENDE MAANDAMINE	17
6. ARENGUKAVA JUHTIMINE, EESMÄRKIDE TÄITMISE SEIRE, UUENDAMINE JA TÄIENDAMINE.....	18
7. TEGEVUSKAVA 2016-2019	19
8. RAHASTAMISKAVA (TUH/EUR)	22
LISA 1	23

1. EESTI MEREKOOLI ÜLDISELOOMUSTUS JA JUHTIMISSTRUKTUUR

Eesti Merekool on Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatav kutseõppeasutus, mis asutati ministri käskkirjaga 1. maist 2014. Alates 1. septembrist 2014 alustati õppetegevust uute õpilastega esimestel kursustel ja jätkati õppetööd nende õpilastega, kes olid kutsehariduse tasemel alustanud õpinguid Eesti Mereakadeemias. Koos asutamisega anti koolile õppe läbiviimise õigus merenduse õppekavarühmas kuni 01.05.2017.

Oma ajaloo alguseks loeb kool 18. novembrit 1919, mil Eesti Vabariigi tollane Haridusministeerium kinnitas Tallinna Puutööstuse Õppetöötoa põhikorralduse. Aastani 1942 kulges kooli ajalugu paralleelselt Tallinna Transpordikooliga. Kuna konfliktsituatsiooni saksa võimudele alluva Raudtee Kutsekooliga ei õnnestunud lahendada, eraldati koolid aastal 1942. Raudteekooli kõrvale moodustati Tallinna I Tööstuskool, mille asukohaks sai Karu tn 16 (endine Juudi ja Vene Gümnaasiumi hoone). Viimase 60 aasta jooksul puhtalt merendusala kutseõpet pakkunud kool on läbi elanud mitmeid ümbernimetamisi ja struktuurilisi muutusi (vt. www.merekool.ee/ajalugu).

Koosõlas juhtimissüsteemi standardi ISO 9001:2008 nõuetega on Eesti Merekoolis välja arendatud, juurutatud ja hoitakse töökorras kvaliteedijuhtimissüsteem. Kool läbis 2014. aasta oktoobris edukalt Bureau Veritas´e esmase sertifitseerimisauditi, mille tulemusel väljastati Eesti Merekoolile sertifikaat nr EST147514A, mis tõendab, et protsessid koolis on kaetud kvaliteedisüsteemi juhenditega ja mille alusel andis Veeteede Amet 18. novembril 2014. aastal Eesti Merekoolile tegevusloa nr 439. Sertifitseerimisauditid toimuvad kolmeaastase intervalliga, vahepealsetel aastatel teostab sertifitseerimisfirma iga-aastaseid kontrollvisiite veendumaks, et kvaliteedijuhtimissüsteem on pidevas arenemisprotsessis.

Arvestades asjaolu, et Eestis puudub nii merenduse riiklik õppekava kui ka asjaomased kutsestandardid, võeti õppekavade koostamisel aluseks rahvusvahelise mereorganisatsiooni (IMO) Meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse aluste rahvusvaheline konventsioon, 1978 “ („International convention on standards of training, certification and watchkeeping for seafarers, 1978 (STCW 1978)” ja selle hilisemad, sh Manila 2010. aasta konverentsi muudatused. Nimetatud konventsioon on aluseks kõigi konventsiooniga ühinenud riikide merendusõppeasutuste õppekavade koostamisel ja õppe läbiviimisel.

2014/2015 õppeaastaks oli Eesti Merekoolis välja töötatud nii Eesti kvalifikatsiooniraamistiku neljanda taseme kutsekeskhariduse kui ka kutseõppe keskkooli baasil merenduse õppekavarühma õppekavad:

- 500-se ja suurema kogumahutavusega laeva vahitüürimees;
- 750 kW ja suurema peamasinat efektiivse koguvõimsusega mootorlaeva vahimehaanik.

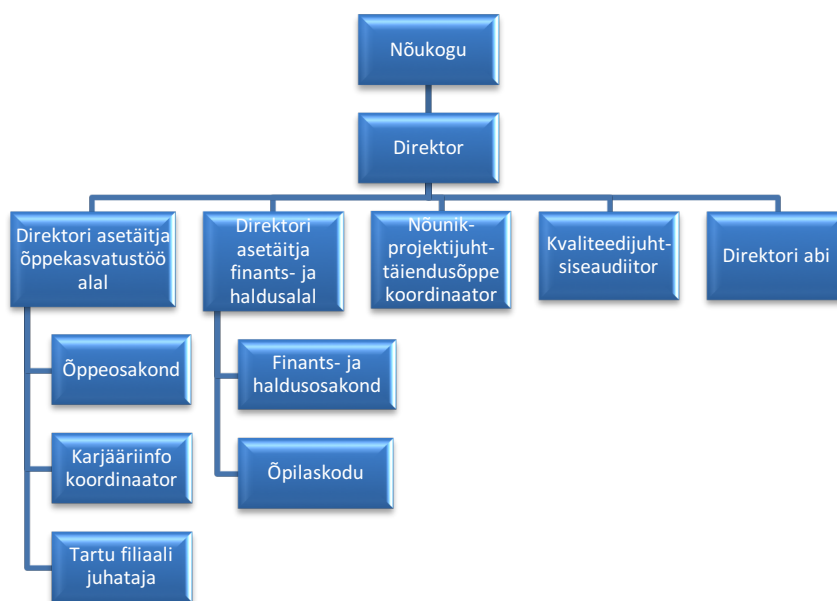
Samuti olid kinnitatud kvalifikatsiooniraamistiku neljanda taseme uus laevaelektriku õppekava kui ka kvalifikatsiooniraamistiku kolmanda taseme vanemmadruse, laevamotoristi ja siseveelaeva laevajuhi kutseõppe õppekavad.

Õppe läbiviimise õiguse saamiseks esitas Eesti Mereakadeemia kutseõppeosakond enne Eesti Merekooli asutamist arengukava projekti aastateks 2014-2016 perspektiiviga aastani 2020. Nimetatud dokument on olnud osaliselt aluseks praeguse arengukava koostamisel, kuid lähtunud juba iseseisva merendusharidust andva kutseõppeasutuse arenguvajadustest.

Kooli põhimäärusega on määratletud kooli struktuur ja sellest tulenevalt ka juhtimisstruktuur.

Kooli juhtimispõhimõtete väljatöötamisel lähtuti juhtimisstandardist ISO 9001:2008, mis põhineb protsessikesksel lähenemisviisil. Mõjusaks toimimiseks peab organisatsioon määratlema ja juhtima arvukaid kaastegevusi ning need integreerima. Juhtimisvaldkondade ühisosaks on planeerimine, toimivuse analüüs, protsessid, personali kaasamine, sihtrühmade määratlemine, väärtused ja kommunikatsioon.

Koolis on 2 osakonda ning lisaks Tartu filiaal, kus õpetakse siseveelaeva laevajuhte ning korraldatakse siseveelaeva laevajuhtidele täiendusõppe kursusi ja huviõppena ka väikelaevajuhi kursusi. On moodustatud 7-liikmeline nõukogu, kuhu lisaks direktorile kuuluvad direktori asetäitja õppekasvatustöö alal, laevajuhtimise ja laevamehaanika õppeliinide juhtivõpetajad, Tartu filiaali juhataja, töötajate usaldusisik ja õpilaskonna esindaja. Praktiseeritakse laiendatud nõukogu istungeid kõigi töötajate osavõtul, kus käsitletakse aktuaalseid õppekasvatustöö ja kooli arengu küsimusi.

Joonis 1. Eesti Merekooli struktuur

Kooli esimese tegevusaasta jooksul on selgunud juhtimissüsteemi olulised funktsioonid ja täpsustunud ametikohtade vajadus. Arvestades kooli suurust ja palgafondi on paratamatu erinevate funktsioonide ja erinevate tööülesannete täitmine ühe töötaja poolt. Kõigi töötajate konkreetsed tööülesanded on kirjeldatud vastavalt kvaliteedijuhtimise nõuetele ametijuhendites.

Õppeosakond korraldab kogu õppe- ja kasvatustööd ning juhib kõiki sellega otseselt ja kaudselt seonduvaid protsesse. Lisaks õppeosakonda juhtivale direktori asetäitjale õppekasvatustöö alal on osakonnas kokku 18,5 ametikohta, mis on seotud õppetöö korralduse ning õppetööd ja õppija arengut toetavate tegevustega, sealhulgas ka õppekava arendusega. Osakonda kuulub Tartu filiaal ja lisaks kuuluvad osakonna koosseisu laevajuhtimise õppeliini ja laevamehaanika õppeliini juhtivõpetajad, õppetöö korraldaja ja merepraktika instruktor.

Finants ja haldusosakonna põhifunktsiooniks on saanud kooli rahaliste vahendite kasutamise alusdokumentatsiooni ettevalmistamine ja edastamine ministeeriumi tsentraliseeritud raamatupidamisele. Loodud on erinevaid funktsioone täitev finants-, haldus- ja personalispetsialisti

ametikoht. Kasutades õpilaste majutamiseks Tallinna Tööstushariduskeskuse õpilaskodu üht korrust ja täites nende nõudmisi, on majutusteenuste osutamiseks loodud õpilaskodu juhataja ja 4 valveadministraatori ametikohta.

Direktori otsealluvuses on kvaliteedijuht-siseaudiitor, kes tulenevalt seadusest tagab kvaliteedijuhtimissüsteemi töökorras hoidmise ja parendamise, kooli kvaliteedipoliitika realiseerimise läbi kvaliteedijuhtimissüsteemi, sise- ja välisauditite planeerimise ning läbiviimise.

Direktori otsealluvuses on ka nõunik-, projektijuht-, täiendusõppekoordinaator ja direktori abi.

2. SISE- JA VÄLISKESKKONNA ANALÜÜS

Eesti Merekoolis õpib 2016. aasta alguse seisuga kokku 263 õpilast, neist 65,5 % moodustavad merenduse õpperühma õppekavadel õppivad koolipõhise õppevormi õpilased ja 34,5% töökohapõhised õppurid.

Pärast 2009. aastal alustatud Eesti Mereakadeemia ümberkolimist Kopli poolsaare tippu, Kopli 101, telliti ja koostati tollase Eesti Mereakadeemia Merekooli jaoks varasemalt Tallinna Polütehnilise Instituudi kasutuses laborina olnud hoovimaja õppehooneks ümberehitamise projekt kogupindalaga 2200 m². Projekt ei realiseerunud, küll aga planeeriti hoone osaliselt ringi ja renoveeriti ning 2012. aasta algul kolis tollane Eesti Mereakadeemia kutseõppeosakond selle hoone II korrusele.

Tänase seisuga asubki Eesti Merekool Tallinnas, aadressil Kopli 101, Tallinna Tehnikaülikoolile kuuluval kinnistul, kahekorruselises hoovimajas, mis alates 2015/2016 õppeaastast on täielikult kooli kasutuses. Hoones on üldpinda 844 m², millest 11 õppeklassi pindala on kokku 535 m².

Eesti Merekoolis viivad õppetööd läbi vastavate erialade kvalifitseeritud ja kogemustega spetsialistid. Üldharidusainete- ja kutseõpetajatest üle poolte on merendussektoris õpetanud üle 5 aasta, iga neljas üle 10 aasta. 87,8 % kõigist merekooli õpetajatest on kõrgharidusega, neist 52,8% omavad teaduslikku kraadi, 56% töötab siin põhitöökohaga ja 44% tunnitasu alusel. Murettekitavaks võib pidada õpetajate kõrget keskmist vanust. Nii moodustavad 60-aastased ja vanemad kõigist õpetajatest üle poole (53,7%). Samas on just merendusõppeasutustele omane erialaõpetajate kõrge vanus, mis on tingitud teatud spetsiifilistest nõuetest. Nii peavad erialaainete kutseõpetajad lisaks üldnõutavale kutseõpetaja kvalifikatsioonile omama õppesuuna (laevajuhtimine, laevamehaanika) õppekava lõpetajate kvalifikatsioonile vastavat taset ning vähemalt viie aastast kvalifikatsioonitasemel meresõidupraktikat.

Lisaks ei soodusta tegevmeremeeste ja kutseõpetajate palgataseme kordades erinevus nõutava kvalifikatsiooniga meremeeste kutseõpetajaks värbamist. Täiendavaks probleemiks on ka nõutava kutsõpetaja koolituse nõue. Tulenevalt sellest moodustavad merekoolis enamuse üle 60-aastatest õpetajatest just tunnitasu alusel töötavad merendusspetsialistid.

Tuginedes Veeteede Ameti poolt 2013. aasta suvel IMOle edastatud sõltumatute auditite raportitele ja täiendavale infole ning tõendusmaterjalile, on IMO hinnanud Eestit kui merenduskonventsiooniosalist riiki ja leidnud, et Eesti merendusharidus ning diplomeerimissüsteem vastab STCW 78 nõuetele.

Eesti tööandjad on üldiselt Eesti Merekooli laevajuhtimise ja laevamehaanika eriala lõpetanute haridustasemega väga rahul (tagasiside hinne praktikapäevikute alusel 4,5 viiepallisel skaalal). Ka

hinnangud tööleasujate oskustele on valdavalt kiitvad ja tõdetakse, et Eesti merehariduslik kutseõpe on rahvusvahelisel tasemel.

Merendussektor nagu ka kõik teised majandussektorid saavad olla pikas perspektiivis konkurentsivõimelised ainult siis, kui seal töötavad hea ettevalmistusega motiveeritud inimesed.

Vabariigi Valitsuse 2. augusti 2012 korraldusega nr. 342 kinnitati riiklik arengukava „Eesti merenduspoliitika 2012–2020“¹. Arengukava üheks prioriteediks on Eesti merendusharidus ja eesmärgiks Eestis antava merendushariduse poolt kõigile merendussektori valdkondadele vajalike spetsialistide kaasaegse õppe kindlustamine tasakaalustatud mahus. Merendusharidussüsteem on kogu merendusala haridust koondav kompleks ettevõtmisi, mis peab tagama merendussektorile vajaliku kvalifikatsiooniga spetsialistide, sh kutseõpetajate ettevalmistamise. BIMCO (Baltic and International Maritime Council) ja ISF (International Shipping Federation) poolt 2010. aastal läbiviidud uuringu (2010 Update on the Worldwide Demand Supply of and Demand for Seafarers) tulemustest selgub, et 2015. aastaks on maailmameredel seilavatel laevadel puudu üle 60 000 laevaohvitseri (laevajuht, laevamehaanik). Ka Euroopa Liidus eksisteerib hetkel tugev puudus laevaohvitseridest ning Euroopa Liidu kodanikest reakoosseisust.

Eestis võib tervikuna hinnata merendussektori tööjõuga varustamist heaks, kuid sarnaselt muu majandusega ilmneb ka merenduses teatud kitsastel erialadel struktuurne tööjõupuudus, nt laevaehituse spetsialistid (insenerid, projekteerijad) ja elektrimehaanikud, lisaks ka laevapere reakoosseisu siduserialad (madrus-motorist, motorist-laevaelektrik), mis peaksid paiknema just formaalhariduslike kvalifikatsioonide kutsekeskhariduse tasemel.

Arengukavas on merendusala kutseõppe koolitusvajaduse prognoosimisel aluseks võetud Riiklik arengukava „Eesti Merenduspoliitika 2012-2020“, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi „Tööjõu vajaduse prognoos aastani 2023“ (MKM 2015)² ja 2015 aastal TTÜ tellimisel läbiviidud „Merendussektori tööjõuvajaduse uuring“³, samuti suurimate tööandjate tagasiside.

Suurimaks tööandjaks Eesti Merekooli lõpetajatele, ühtlasi ka praktikaettevõtteks on praegu ja ka lähitulevikus AS Tallink Grupp. Aga õpilased käivad praktiliselt ja saavad ka tööle teistesse nii Eestis paiknevatesse kui erinevatesse laevandusettevõtetesse üle maailma.

Merendussektori tööjõuvajaduse uuringust nähtub, et merendussektoris töötamine eeldab enamasti väga spetsiifiliste oskuste olemasolu. See kajastub selgelt ka töötajate haridustasust. Uuringus kajastunud merendussektori töötajatest on üle poole (53,5%) kutseharidusega ja ligikaudu veerand (23,6%) on omandanud rakendusliku kõrghariduse.

Samast uuringust selgub, et merendusala tööjõu kogunõudluses on suurim vajadus just kutseharidusega tööjõu järele. Arvestades uuringus kasutatud kolme stsenaariumi (baasstsenaarium, konservatiivne stsenaarium, optimistlik stsenaarium) keskmisi on merendusala tööjõu vajadus lähema kümne aasta jooksul 766 inimest, neist 57,4% moodustab kutseharidusega ja 33,1% kõrgharidusega merendusala tööjõu vajadus.

¹ Riiklik arengukava „Eesti merenduspoliitika 2012–2020“

² Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi „Tööjõu vajaduse prognoos aastani 2023“ (MKM 2015)

³ Rozeik, H., Kupts, M., Rell, M., Batueva, V. Merendussektori tööjõuvajaduse uuring. Tallinn: Poliitikauuringute Keskus Praxis, 2015

Merendussektoris aastaks 2025 lisanduv tööjõuvajadus haridustaseme ja ettevõtete tegevusala alusel

Haridustase	Laevandus-, punkerdamis-, pukseerimis- ja mehitamisetevõtted			Laevaehitus- ja remondiettevõtted, sh väikelaevaehitus- ja remondiettevõtted			Sadamad, stividori-, agenteerimis-, ekspedeerimis- ja logistikaetevõtted			Kokku		
	Baas	Konservatiivne	Optimistlik	Baas	Konservatiivne	Optimistlik	Baas	Konservatiivne	Optimistlik	Baas	Konservatiivne	Optimistlik
Põhiharidus	4	3	5	0	0	0	0	0	0	4	3	5
Keskharidus	26	21	35	23	21	27	16	14	19	65	56	81
Kutseharidus	237	189	312	81	72	94	108	97	131	426	358	537
Kõrgharidus	108	87	143	99	86	116	40	35	48	247	208	307
Kokku tööjõuvajadus	376	299	495	203	179	237	164	147	198	743	625	930

Allikas: Merendussektori tööjõuvajaduse uuring”(2015)

Suurema osa kogunõudlusest moodustab olemasoleva tööjõu asendamise vajadus, mis erinevate stsenaariumite korral moodustab 60–80% koguvajadusest. Tegevusalade lõikes vajadus mõnevõrra erineb. Laevanduses ja sellega seotud kutsealade tööjõuvajaduses moodustavad laevamehaanikud 41,3% ja madrused 33,3%. Sealjuures moodustab laevanduses ja sellega seotud kutsealadel kutseharidusega tööjõu vajadus 63,1% ja kõrgharidusega tööjõu vajadus 29%.

Tööturul on vajadus laevaelektrikute järele, millele viitasid nii laevaehitajad kui ka laevandus-ettevõtete esindajad. Praegu kasutavad tööandjad tavaelektriku haridusega inimesi ja õpetavad neile erioskusi kohapeal. Laevaelektriku õppekava on Eesti Merekoolis olemas, vaja on aga seda eriala noorte seas senisest enam populariseerida. Võimalik on ka 5. taseme jätkuõppe õppekava väljatöötamine, millele õppima asumine eeldaks üldelektriku kompetentside olemasolu.

Tööandjate hinnangul on kõige kriitilisem olukord laeva elektromehaanikutega, keda on Eesti tööturult peaaegu võimatu leida. Suur puudus on laevamehaanikutest, mida tingib asjaolu, et mehaanikuid vajatakse nii merel kui maismaal laevade remontimistöodel.

Nii Eesti kui ka rahvusvahelisel tööjõuturul on nõudlus suurem pakkumisest madruste ja motoristide puhul ja seda eriti siduserialadel (madrus-motorist, motorist-elektrik). Lähtuvalt sellest ja laevandussektori vajadusi arvesse võttes, tuleb leida lahendus motoristi ja madruse erialade populariseerimiseks ning nii nende kui ka reakoosseisu siduseriala töötajate koolitamise alustamiseks kutsekeskhariduse tasemel.

Laevanduses muutuvad tööd järjest keerukamaks kuna nii laevajuhtimisse kui ka jõuseadmetesse lisandub elektroonikat ja automaatikat. Seega peavad merendusharidust pakkuvad õppeasutused andma üha laiapõhjalisemat arvutiõpetust, et mehaanikud suudaksid toime tulla automaatikaga ja laevajuhid kaasaegsete laevajuhtimisseadmetega. Tööandjad leidsid, et tähtis on anda kaasa võimalikult mitmekülgne praktikakogemus, nii on õppuritel tööle asudes ettekujutus tööülesannetest. Tõdeti, et tööks vajalikud erioskused tuleb siiski omandada töökohal, kuid vajalik on valmisolek omandada uusi teadmisi ja oskusi.

Laeva jõuseadmete eriala õppivate tulevaste laevamehaanikute praktiliste oskuste taseme tõstmisele aitaks tööandjate hinnangul kaasa kaldapealse praktikabaasi arendamine õppeasutuses sihiga, et praktilisi töövõtteid oleks võimalik omandada juba õppeaja jooksul.

Praktikakorralduse puhul tuleks tugevdada ettevõtete ja koolide koostööd ning alustada praktika planeerimist juba õppetöö alguses, võimaldades õpilastel kooli kõrvalt omandada ettevõtetes praktilisi kogemusi.

Tööandjate hinnangul rakendatakse laevajuhtimiseriala omandavaid praktikante sageli kui abitöökäsi ja seetõttu jääb neil vajalik erialane kogemus saamata. Probleemi leevendamiseks võiks kaaluda praktika mitmekesistamist, nt võiks praktika toimuda nii reisi-, kauba- ja purjelaeval (kaubalaeva pikkade reiside ja ülesõitude ajal on rohkem aega praktikanti juhendada). Samuti võiks õppekavas vähendada erialaainete loengute osakaalu ja kasvatada trenaažööridel praktiliste oskuste omandamise osakaalu.

Õppekavadesse tuleks lisada rohkem üldkompetentse arendavaid õpiviise. Tööandjad leidsid, et koolist tööleasujatel on nende kompetentside tase madal ja sageli puuduvad iseseisva töö oskused. Lisaks nimetati vajadust arendada ettevõtlikkust ja pakkuda merehariduses rohkem ettevõtlusõpet.

Laevandusvaldkonnas on tavaline, et merendusharidusega ametikohtade töötajate üldiste kompetentside arendamine on põimitud ametioskusi arendavate täienduskoolitustega. Näiteks merepäästekoolituste puhul on oluline osa meeskonnatöö harjutamisel, tüürimeestele mõeldud täienduskoolitused sisaldavad aga juhtimisvõimekust arendavaid osi. Juhul, kui Eesti Merekooli ja Eesti Mereakadeemia materiaal-tehniline baas täieneb piisavalt, saaks läbi viia ka täienduskoolitusi merenduse erialadel.

3. MISSIOON, VISIOON, TUNNUSLAUSE

Missioon

Eesti Merekool võimaldab mitmekülgset merendusosalast kutseharidust, loob tingimused õppurite kujunemiseks edumeelseteks isiksusteks, kellel on hea erialane ettevalmistus, kes järgivad kutse-eetika norme, peavad kinni ühiskonna käitumisnormidest ja elukestva õppe põhimõtetest ning on konkurentsivõimelised nii Eesti kui rahvusvahelisel tööturul.

Visioon

Eesti Merekool on arenev merendusosalast kutseõpet pakkuv õppeasutus, kus tagatakse rahvusvaheliselt tunnustatud laevandusspetsialistide ettevalmistamine, mis osaleb tulemuslikult merendusharidust puudutavates otsustusprotsessides ja on arvestatav koostööpartner.

Tunnuslause

Meri hoiab hoolsaid, toidab tegusaid!

Tulenevalt Elukestva õppe strateegia 2020 (EÕS 2020) eesmärkidest ja nende alusel määratletud Eesti Merekooli üldeesmärgist, peab kool oma eelistatud tegevusvaldkondadeks muutunud õpikäsitlust, õpetajate professionaalset arengut toetavaid tegevusi ja nõutava kvalifikatsiooniga noorte õpetajate osakaalu tõstmist, paindlikku suhtumist tööturu jaoks piisaval arvul sobiliku kvalifikatsiooniga merenduserialade spetsialistide ettevalmistamiseks, digipöörde valdkonnas kooli digitaristu kaasajastamist ja digitaalse õppevara juurutamist.

4. EESMÄRGID JA TEGEVUSVALDKONNAD

Üldeesmärk

Eesti Merekoolis on välja töötatud ja rakendatud nõudlusele vastavad merenduserialade uued õppekavad, aktiivse merendushariduse populariseerimise tulemusena on suurenenud sisseastujate erialane teadlikkus ja motiveeritus ning vähenenud õppimise katkestamine I kursuselt ja koolis tervikuna. Õpetajate töökohtade IT-tehnikaga varustatus, õpetajate digipädevuse areng ja uute õppevaralahenduste juurutamine on mitmekesistanud lõpetajate pädevusi, kool osaleb riikliku arengukava „Eesti merenduspoliitika“ 2012-2020 raames merendushariduse kontseptsiooni elluviimises ja ühisprogrammides Läänemere äärsete mereharidust andvate õppeasutustega.

Üldeesmärgi mõõdikud:												
Tulemus- ja tõhususnäitajad	Tegelik (alg)tase							Sihttase				
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015*	2016	2017	2018	2019	2020
1. Õppetöö katkestajate osakaal kutsekeskhariduses I aastal, %		29,9	27,9	38,8	43,5	37,1		33	31	29	27	25
2. Õppetöö katkestajate osakaal kutseõppes keskhariduse baasil I		36,8			13,0	5,7		5,6	5,5	5,4	5,3	5,2

aastal, %												
3. Õppetöö katkestajate osakaal kutsehariduses kokku, %		31,9	33,3	32,0	21,4	27,4		27	26	25	25	25
4. Kutsekeskhariduse nominaalajaga lõpetajate osakaal, %	14,4	25,6						50	51	52	53	54
5. Kutseeksami edukalt sooritanute osakaal lõpetajatest, % (kooli andmed)			2,5		2,7	7,5		96,7	96,7	96,7	96,7	96,7
Eesmärkide täitmist toetavad taustamõõdikud												
6. Kutsehariduse lõpetanute keskmine tööine sissetulek, eurot keskmiselt kuus				1 181,9	1 233,1							
7. Õpilaste ja õpetajate ametikohtade suhtarv kutseõppeasutuses						17,7		17,7	18	18	18,5	18,5
8. Kutseõppeasutuste pinnakasutus, m ² õpilase kohta							4,48	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6

Allikas: Haridussilm

EMERA – kuni 2012 Eesti Mereakadeemia Merekool; 2012- 2014 Eesti Mereakadeemia kutseõppeosakond

Tulenevalt STCW konventsioonist ja selle alusel vastu võetud siseriiklikust õigusaktist⁴ on Eesti Merekoolis lõpueksamid võrdsustatavad kutseksamitega ja eksamikomisjonid kutsekomisjonidega. Eksamikomisjonid kinnitab kooli direktor pärast eksamikomisjoni kooskõlastamist Veeteede Ametiga, mis väljastab kooli lõpudokumendi ning eksamiprotokolli alusel meresõidudiplomi või kutsetunnistuse.

Muutunud õpikäsitusega seostub eelkõige eesmärk vähendada koolist väljalangevust, seda nii koolipõhise kutsekeskharidusõppe kui töökohapõhise kutseõppe õpilaste hulgas.

Muutunud õpikäsituse baasiks on Eesti Merekoolis kutseõppereformi osana koostatud ja rakendunud uued merenduse kutseõppekavad, mis on senisest praktilisemad ja paindlikuma õppekorraldusega. Merenduse õppekavarühma uute õppekavade järgi õpetamise esimese õppeaasta praktika tõi välja rea märkusi, mis nõuavad paranduste ja täienduste sisseviimist moodulite rakenduskavadesse ning nende vastavusse viimist õpiväljunditega. Enne 2015/2016 õppeaasta lõppu vaadatakse üle kõik eelmisest õppeaastast rakendunud uued õppekavad, viiakse sisse vajalikud muudatused ja esitatakse kooskõlastamiseks nõukogule ning avalikustatakse kooli kodulehel. Uued õppekavad rakenduvad täielikult neljanda taseme esmaõppe õppekavadele keskkooli baasil alates 2016/2017 õppeaastast ja kutsekeskharidusõppe õppekavadele 2017/2018 õppeaastast.

Merendusõppe arendamise üheks prioriteediks on õppekavade arendamine. Oluliseks on merenduses oluliste siduserialade (madrus-motorist, motorist-elektrik) kutsekeskharidusõppe õppekavade väljatöötamine, viienda taseme õppekavade kavandamine (laevaelektrik), ettepanekute tegemine

⁴ VV määrus 20.06.2013 nr 96 „Laevapere liikmete koolitus- ja kvalifikatsiooninõuded ning diplomeerimise kord¹⁷”. RT I, 27.06.2013, 10

kutseerihariduse õppekavade koostamiseks vajaliku seadusandliku baasi loomiseks. Õppekavaarenduses näeb kool koostöövõimalusi TTÜ Eesti Mereakadeemiaga.

Õppe- ja kasvatustööd toetav tugisüsteem toimib koolis töötavate õpetajate ja juhtkonna koostööna, millesse kaastakse inimesi, kes oma ametikohustustest tulenevalt saavad kõige enam kaasa aidata õpilaste, kooli töötajate ning lapsevanemate suunamisel, probleemide ennetamisel ja lahendamisel.

Koolis rakendatavateks tugiteenusteks on:

- õpilase esmane toetamine ainetunnis, järeleaitamise - ja konsultatsioonitundides;
- rühmajuhataja tugi;
- kaasõpilase tugi;
- karjääri koordineerimine;
- huvitegevus;
- meditsiiniline tugi;
- õpilaskodu;
- raamatukogu;
- toitlustamine;
- infotehnoloogiline tugi;
- õpilasabi ümarlaud.

Õpingukaaslaste toetamise baastadmiste omandamiseks, sihtide määratlemiseks ning oma teadmiste ja oskuste rakendamiseks juurutatakse tugiõpilaste koolitamise programm.

Karjääri koordineerimisel moodustab olulise osa kooli õppekavade mooduli „Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused“ teemadeplokki. Iseseisva koolina kasutatakse aga lähtudes elukestva õppe põhimõtetest ennekõike suurenenud võimalusi vilistlaste ja tööandjate osa tõstmiseks õpilastes kindluse süvendamiseks oma tööalase karjääri planeerimisel kaasaegses majandus-, ettevõtlus- ja töökeskkonnas. Seni on rakendamata võimalused toetada õpilaste arengut huvitegevuse kaudu. Loomisel on kooli mees (sega-) koor. Olles ka varem osalenud Eesti Kutsekoolispordi Liidu poolt korraldatavatel karika- ja meistrivõistlustest, on koolil suur potentsiaal spordi- ja kehakultuuritegevuse arendamiseks.

Koolil puudub oma õpilaskodu ja kokkuleppel Tallinna Tööstushariduskeskusega on õpilaste kasutuses Sõpruse pst 182/184 õpilaskodus üks korrus 69 majutuskohaga.

Samuti otsib kool võimalusi psühholoogilise teenuse osutamiseks koolis.

Kuna koolil puudub ka oma raamatukogu, on kooli töötajaskonna ülesandeks arendada tihedat koostööd TTÜ Eesti Mereakadeemia raamatukoguga, et kujundada õpilaste iseseisvat õpitooskust, teabe leidmise oskust, lugemishuvi ja kujundada lugemis-, õppimis- ja raamatukogu kasutamise harjumusi.

Kooli tugiteenuste seas on oluliseks esmaõppe õppekaval õppivate õpilaste riigieelarvest rahastatava toitlustamise korraldamine ja kvaliteetse vormirõivastusega kindlustamine.

Suur potentsiaal on õppimiskeskuste ja kooliskäimisega seotud probleemide võimalikult varajasel avastamisel, õppimise takistuste leevendamisel ja kõrvaldamisel õpilasabi ümarlaual.

Kooli, kui organisatsiooni arengus on oluline roll õpilaskonna osa suurendamisel nende huvide ja seisukohtade väljaselgitamisel ning edastamisel kooli juhtkonnale. Üheks esmaseks tegevuseks pärast iseseisva koolina tegutsema asumist oli õpilaskonna põhikirja koostamine, selle vastuvõtmine õpilaskonna üldkoosolekul 2014. aasta novembris ja kinnitamine Eesti Merekooli nõukogu poolt. Õpilasesinduse, kui õpilaskonna juhtorgani, liikmed on kinnitatud kooli nõukogu ja õppetöetuste komisjoni liikmeks. Õpilasesindus osaleb aktiivselt kooli traditsioonide säilitamisel ja kooli ürituste korraldamisel. Nii esmakursuslaste „mõmmidest karudeks löömine“, õpetajate päeva ja jõulupidu on puhtalt õpilasesinduse korraldada. Kooli tutvustamine messidel ja teistel kooli üritustel on osa

õpilasesinduse tegevusest. Taastamisel on osalemine juba Eesti Merekooli nime all Eesti Õpilasesinduste Liidus.

Elluäratamist vajab sajandivahetusel aktiivselt tegutsenud vilistlaskogu ja tema osa suurendamine merendusala kutsehariduse populariseerimisel, õpilastes meremehe elukutse väärtustamisel ja õppehuvi tähtsustamisel. Esmaseks sammuks vilistlastes sellesuunalise huvi äratamiseks oli kahtlemata kooli vilistlaste Jaan Malla koostatud ning kaasautorina ja kirjastajana osalenud Johannes Tõrs'i töö tulemusena 2015. aasta sügisel ilmunud uurimuslik kirjatöö „Karukooli lugu“.

Lähtuvalt TTÜ ja EMERA ühinemislepingust kasutab Eesti Merekool TTÜ poolt kehtestatud hinnakirja ja kuumakse alusel õppetööks ülikooli omanduses olevaid õpperuume, -tehnikat ja -seadmeid. Nii näiteks läheb laeva silla- ja masinaruumi simulaatoreid vaja 4,2% õppeajast. Simulaatoritel põhinevate kursuste hange tuleb kokkuvõttes tunduvalt odavam.

Kavandatakse meetmeid kooli õppekeskkonna õpilasesõbralikumaks muutmiseks. Taotletakse omanikult nõusolekut võimalikult minimaalsete ümberehitustega kooli kasutuses olevas hoones garderoobi sisustamiseks. Õppetöö läbiviimiseks vajalike ruumide üürimiseks loodetakse leida lahendus koostöös lähedalasuvate koolidega.

Tegevusvaldkond Muutunud õpikäsitus						
Tegevusvaldkonna mõõdikud						
Mõõdik	algfase	Sihtfase				
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Riiklikke preemiaid või autasusid saanud õpilaste arv	2	1	1	1	1	1
Psühholoogilise teenuse osutamine /õpilaste arv	0	10	20	30	40	40
Huvitegevuse programmis osalemine / õpilaste arv	100	100	150	200	220	220
Karjäärinõustamise edendamine / õpilaste arv	20	20	24	24	30	30
Vilistlaste iga-aastaste rahulolu-uuringute läbiviimine, rahulolutaseme hindamine skaalal 1-5	3,9	4,0	4,1	4,2	4,3	4,3
(Kutse)õppekavade kaasajastamine						15
Õpingukaaslaste toetamiseks tugiõpilaste koolitamine / tugiõpilaste arv	0	2	2	3	3	3
Praktikasüsteemi arendamine/täiendatud juhendmaterjalide arv						
Taustinformatsiooniks						
Õppeinfrastruktuuri laiendamine (projektipõhiselt lisaressursside eraldamisel) m ²		800 m ²				2200 m ²

Pädevad ja motiveeritud õpetajad ning koolijuhid on Eesti Merekoolis elukestva õppe strateegilise eesmärgina üheks eelisvaldkonnaks.

Eesti Merekooli arengukavas arvestatakse, et kooli juhtimises on vaja tasakaalustada töötajate väärtust ja kooli, kui organisatsiooni väärtust ja selle baasil formuleerida strateegia, kujundada sobiv struktuur ja juhtimissüsteem, mis peavad tagama strateegia elluviimise. Arengukavas seatud eesmärkide põhjal

formuleeritakse konkreetsed ülesanded struktuuriüksustele ja igale töötajale eraldi. 2015/2016 õppeaastast rakendatud arenguevestlused ja enesehindamised, mida võib käsitleda ka kui eneseanalüüsi keskkonda, milles õpetajatel on võimalik oma kompetentse hinnata ja annab võimaluse koostöös juhtkonnaga määratleda oma arenguvajadused. Ühtlasi loob see eelduse rakendada olemasolevad reservid õpilaste õppetulemuste parandamiseks ja sellega vahetult seotud väljalangevuse vähendamiseks. Seda just õpilaste esmasel toetamisel aine-, järeleaitamise- ja konsultatsioonitundides ning rühmajuhatajate tegevuses õpilaste toetamisel kooli sisseelamisel ja enesehinnangut toetava, väärtushinnanguid mõjutava käitumise ning suhtumise kujundamisel lähtudes eriala spetsiifikast. Õpetajate palgatase peaks pidevalt tõusma ja arvesse tuleks võtta ka merendusvaldkonnapõhine palgatase.

Õppe- ja kasvatustegevuses tunnustatakse koolis eestvedamise rolli õppekvaliteedi ja hariduskvaliteedi kindlustamisel, avatud ja suhtleva organisatsiooni kujundamisel, selge seose kindlustamisel eesmärkide, ressursside ja tulemuste vahel ning kogu koolipere keskendamisel tulemustele.

Riikliku tellimuse suurenedes on vaja ette näha ka vastavate ressursside suurenemine.

Oluline on koostöös tööandjatega personalipoliitika väljatöötamine, mis tagaks mereharidusliku kutseõppe jätkusuutlikkuse ja kvaliteedi ning valdkonnas nõutava kvalifikatsiooniga noorte õpetajate osakaalu tõstmise.

Tegevusvaldkond: Pädevad ja motiveeritud õpetajad ning koolijuhid						
Tegevusvaldkonna mõõdikud						
Mõõdik	Algtase	Sihttase				
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Õpetajate koolituste läbimise arv	6	10	10	12	12	12
Kooli töötajatega arenguevestluste läbiviimise arv	1	1	1	1	1	1
Õpetajate enesehindamise läbiviimise arv	1	1	1	1	1	1
Taustinformatsioon						
Õpetajate palgatase EUR/kuus		958				
Riiklik tellimus (õpilaste arv)			280	280	280	

Elukestva õppe võimaluste ja töömaailma vajaduste vastavuse strateegia on suunatud suurte erinevuste vähendamisele tööturul nõutava ja pakutava vahel.

Merenduslase kutseõppe on viimastel aastatel lõpetanud keskmiselt 40 õpilast aastas, mõnevõrra vähem oli lõpetajaid Eesti Merekooli esimesel, s.o.2014/2015 õppeaastal (30 lõpetajat).

Merendusosalase kutseõppe lõpetajad aastatel 2011-2015

Õppeaasta	EMERA (Merekool, kutseõpe)	EESTI MEREKOOL	Lõpetajaid õppeliigi järgi		
			Kutse-keskharidus-õpe	Kutseõpe keskhariduse baasil	Põhihariduse nõudeta kutseõpe
2010/11	40		24	9	7
2011/12	41		13	17	11
2012/13	37		22	1	14
2013/14	40	1	16 + 1	10	14
2014 /15		30	9	11	10

Allikas: Haridussilm

Riikliku arengukava „Eesti merenduspoliitika 2012-2020“³ üks olulisemaid eesmärke on see, et Eestis antav merendusharidus kindlustab kõigile merendussektori valdkondadele vajalike spetsialistide kaasaegse õppe tasakaalustatud mahus, mis eeldab, et kvaliteetne merendusharidus peab olema tagatud kõigis haridussüsteemi valdkondades ja tasemetel.

Selle eesmärgi saavutamiseks näeb Merenduspoliitika dokument ette merehariduskontseptsiooni (MHK) väljatöötamise ja rakendamise. MHK põhiülesanne on integreerida olemasolev haridus- ja teaduspotsiaal merenduse vallas ning võimaldada efektiivselt jagada olemasolevat ressursi. Kontseptsioon on vajalik erinevatele merendusharidust pakkuvatele institutsioonidele ning avalikule sektorile koolitustellimuste kujundamisel. TTÜ Eesti Mereakadeemia on võtnud endale ülesande kontseptsiooni väljatöötamiseks, koostanud lähteülesande, tegevus- ja ajakava, milles nähakse ette lõppversiooni esitlemine ja kinnitamine Vabariigi Valitsuse poolt 2016. aasta oktoobris.

Uuringute käigus saadud tulemuste alusel väljatöötatav mereharidusstrateegia (sh turundusstrateegia) aastateks 2016-2025 peamine eesmärk on pakkuda meetmed objektiivse haridusnõudluse ja reaalse haridusturupakkumise vahel tasakaalu saavutamiseks ja säilitamiseks. See plaan peab saama ka Eesti Merekooli arengukava täpsustamise ja täiendamise aluseks aastateks 2017-2020 ja perspektiivis kuni aastani 2025.

2016. aasta algul saame toetuda Merendussektori tööjõuvajaduse uuringu järeldustele. Selle kohaselt vajaks merendussektor lähema 10 aasta jooksul iga-aastaselt ligikaudu 45 kutseharidusega spetsialisti, kellest 60% vajavad laevandus-, punkerdamis-, pukseerimis- ja mehitamisettevõtteid. Viimaste aastate vastuvõtustatistika näitab suuri erinevusi ootuste ja vajaduste ning vastuvõtu vahel. Kui tööjõuvajaduse uuring tõi välja suure nõudluse laevamehaanikute järele, siis vahimehaaniku erialale kandideerinute ja vastuvõetute õpilaste arv näitab viimastel aastatel pidevat langust. Vahimehaanikute kutsekeskhariduse õppekavale on kolme viimase aasta jooksul vastu võetud vähem kui pool kavandatust. Suur on väljalangevus, seda just I kursusel. Mõnevõrra parem on olukord vastuvõtuga töökohapõhisesse õppesse. Samas on aga nende seas nominaalajaga lõpetanute osakaal suhteliselt väike. Siin on

³Riiklik arengukava „Eesti merenduspoliitika 2012–2020“

kasutamata ressursse koostöös tööandjatega, seda eeskätt õppurite töögraafiku sobitamisel õppesessioonide ajakavaga.

Arvestades olemasolevaid võimalusi ei näe kool aastatel 2016-2020 perspektiivi kvantitatiivseks arenguks. Õpilaste arv jääb eeldatavalt 260-290 õpilase piiridesse. Mõnevõrra võib muutuda õpilaste jaotus põhikoolijärgses ja täiskasvanuõppes. Töökohapõhise õppevormi õpilaste osa võiks suurened 40 protsendini, mis oleks ka maksimum, arvestades nii planeeritavat koolipõhise madrus-motoristi kutsekeskharidusõppe õppekava, kui laevaelektriku jätkuõppe õppekava juurutamist. Eeldatavalt jääb stabiilseks ka üle 25 aastaste osakaal õpilaste hulgas, moodustades ligikaudu 40% õpilaste üldarvust (2015/2016 õppeaastal – 41,4%).

Täiskasvanuõppes on oluline osa Eesti Merekooli Tartu filiaalil. 1994. aastal sai sisevete laevajuht-mehaanikute koolist Eesti Mereakadeemia Ametikooli Tartu filiaal. Igal aastal lõpetab seal 10-12 siseveelaeva laevajuhti, kes lisaks siseveelaeva spetsialisti kutsele on omandanud ka lisakutsed tööks merelaevadel. Kohalike omavalitsuste hinnangul on sellel merekooli struktuuriüksusel oluline osa nii täiskasvanukoolituses kui regionaalarengus.

Üheks osaks merenduserialade populariseerimisel on sellekohane kutseõpe põhikoolis ja gümnaasiumis. Kui 2015/2016 õppeaastal toimub merendusala kutseõpe merendusklassides Orissaare ja Mustvee ning Kuressaare täiskasvanute gümnaasiumis, siis 2006. aastal tegutsesid merendusklassid lisaks veel Tallinnas, Pärnus, Narvas, Kundas ja Muhumaal. Sellest lähtuvalt kavandab kool aktiivset tegutsemist merendusklasside taasavamiseks 2-3 koolis.

Tegevusvaldkonnas kavandatakse ja arendatakse praktikasüsteemi, püütakse süsteemse korralduse ja tööandjatega koostöö süvendamise kaudu suurendada õpilaste valmisolekut tööjõuturule sisenemiseks ja seal edukalt toime tulemiseks. Täiendatakse infosüsteemi, mis võimaldab õpilase, kooli ja töandja vahelist suhtlust ning tõsta praktikakorralduse kvaliteeti. Süstematiseeritakse merepraktikapraktika ja mehaanikute remondipraktika korraldusega seotud juhendmaterjale.

Tegevusvaldkond: Elukestva õppe võimaluste ja töömaailma vajaduste vastavus						
Tegevusvaldkonna mõõdikud						
Mõõdik	Algtase	Sihttase				
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Õppetöö ja tööturu vajaduste vastavuse küsitlus	1	1	1	1	1	1
Uute õppekavade loomine			1		1	
Olemasolevate õppekavade kaasajastamine		4	4	4	4	4
Töökohapõhise õppevormi suurendamine	34	35	36	38	40	40
Merendusklasside arendamine/avamine üldhariduskoolides (klasside arv)	3			4	5	6
Taustinformatsioon						
Merendusklasside arendamiseks tuh/EUR	20	20	20	25	25	25
Praktika infosüsteemi arendamine (projektipõhiselt lisaressursside eraldamisel) tuh/EUR			10	10	15	20
Õppeinfrastruktuuri kasutuse laiendamine projektipõhiselt lisaressursside eraldamisel m ²		800 m ²				2200 m ²

Digipöörde valdkond merendusalas es kutseõppes puudutab nii üldpädevuste hulka kuuluvate digipädevuste kui ka erialaomaste digipädevuste omandamist, digivahendite kasutamist õppetöös ja digiõppevara. Järjest suurenev osa digivahendite kasutamisel tänapäeva laevade juhtimis- ja masinasüsteemides nõuab kaasaegse digitehnoloogia otstarbekamat ja tulemuslikumat rakendamist õppimisel ja õpetamisel. Esmaseks eesmärgiks on süsteemselt parandada õpilaste ja õpetajate digioskusi ning tagada ligipääs uue põlvkonna digitaristule.

Kool on teinud esimesed sammud õpetajate töökohtade ja klassiruumide varustamiseks IT-tehnoloogiaga. Uue õpikäsituse kiireks juurutamiseks ning õppekvaliteedi tõstmiseks kavandatakse järgmisi samme uue põlvkonna digitaristu ja digitaalse õppevara kasutamise meetodika loomise kaudu muuta õpe kõitvamaks ja lähedasemaks töösituatsioonile laevas.

Kool otsib võimalusi infokeskkonna juurutamiseks, milles õpilane ja ka lapsevanem näeks Interneti vahendusel koolikohustuse täitmise ja õppe tulemusi ning saaks esitada foorumi kaudu teda huvitavaid küsimusi õppekorralduse kohta.

Alates 2016. aastast rakendatakse koolis EKIS, mis võimaldab dokumente digitaalselt luua ja hallata. Alustatakse õpilaste õpitulemuste hindamise põhimõtete sidustamist e-hindamise meetodikaga kooli õppekavade rakenduskavades.

Tegevusvaldkond: Digipöörde elukestvas õppes						
Tegevusvaldkonna mõõdikud						
Mõõdik	Algtase	Sihttase				
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
EKISe rakendamisega seotud koolitused /koolituste arv X inimeste arv		90	30	30	30	30
Õpetajate koolitamine töökohtade IT-tehnoloogiaga / koolituste arv X inimeste arv		60	60	60	60	60
Klassiruumide IT-tehnoloogia koolitus õpilastele / koolituste arv X inimeste arv		30	100	150	150	150
Digipöörde ja digikultuuri arendamine / koolituste arv X inimeste arv		40	40	40	40	40
Taustinformatsioon						
EKISe rakendamine (projektipõhiselt lisaressursside eraldamisel) tuh/EUR		20	10	5	5	5
Õpetajate töökohtade varustamine IT-tehnoloogiaga, (projektipõhiselt lisaressursside eraldamisel) tuh/EUR	145	200	200	200	200	200
Klassiruumide varustamine IT-tehnoloogiaga, (projektipõhiselt lisaressursside eraldamisel) tuh/EUR	15	200	200	200	200	200
Õpilaste varustamine IT-tehnoloogiaga, (projektipõhiselt lisaressursside eraldamisel) tuh/EUR	0	200	200	200	200	200
Õpilaskodu õpperuumi varustamine IT-tehnoloogiaga (projektipõhiselt lisaressursside eraldamisel) tuh/EUR		10	10	10	10	10

5. RISKID JA NENDE MAANDAMINE

Arengukava koostamise osaks oli algatusrühma poolt läbiviidud SWOT analüüs (lisa 2), millest lähtuvalt on kujunenud arusaamad võimalikest riskidest ja nende maandamise võimalustest.

Peamised riskid arengukava elluviimisel on seotud hariduspoliitilise ja finantsmajandusliku olukorra muutusega, aga ka mitteküllaldase kommunikatsiooniga. Kõigi nimetatud riskide teadvustamise ja maandamisega tuleb arvestada arengukava elluviimise protsessis.

Hariduspoliitiline risk tuleneb poliitilise tahte võimalikust muutusest riigikogus- ja valitsuses, huvide ümberseadmisest või olulistest ümberkorraldustest mereharidusvalla juhtimises.

Riskide maandamise võimalikuks lahendiks on:

- koolipoolne järjepidev poliitikute, kaasatute ja sihtrühmade teavitamine arengukava elluviimise protsessist ja selle käigus saavutatud tulemustest;
- arengukava eesmärkide ja rakendatavate meetmete sisseviimine teistesse kooli arengudokumentidesse.

Finantsmajanduslikud riskid on eelkõige tingitud arengukava elluviimiseks vajalike rahaliste ressursside puudumisest. Kooli eelarve ei taga pikaajaliste tööde läbiviimise ressurssidega kaetust. Põhjuseks võivad olla muutused riiklikus rahaeraldise poliitikas, mistõttu valdkonna arenguks vajalikud kulud kasvavad planeeritust kiiremini. Kuna mitmete tegevuste elluviimine on seotud projektipõhise rahaeraldisega, siis ei pruugi kujuneda tegevuste jätkamiseks vajalikku võimekust.

Võimalikud lahendid riskide maandamiseks:

- arengukava elluviimise tegevuste tulemuslikkusele orienteeritus, näidates iga-aastaselt tegevustulemeid ja nende saavutamise kaasnenu rahaliste kulude kasutamist;
- paindlike finantsmudelite rakendamine, rahaliste vahendite kasutamise sihipärasuse ja läbipaistvuse kindlustamine.

Kommunikatsiooni riskid tulenevad eelkõige teabe edastamise mittepiisavusest, avalikkusele kättesaadava teabe puudulikkusest ja teavitamiskanalite kasutamisoskuste nõrkusest sihtrühmadega suhtlemisel. Samuti vähesest suhtlemisest teabe omajatega ja esitatava teabe raskesti mõistetavusega sihtrühmadele.

Võimalikud lahendid riskide maandamiseks:

- kommunikatsiooniplaani koostamine, selle elluviimiseks oskuste õpetamine ja järjepideva teabe edastamise ja tagasisidestamise süsteemi loomine;
- sotsiaalmeedia ja teabekanalite kasutamine sihtrühmade informeerimiseks ja asjaosaliste laialdaseks kaasamiseks;
- teabekanalites informatsiooni pidev ajakohastamine, selle kohta informatsiooni levitamine ja teabe kasutajasõbralikkuse tagamine;
- regulaarsed kohtumised meedia esindajatega.

6. ARENGUKAVA JUHTIMINE, EESMÄRKIDE TÄITMISE SEIRE, UUENDAMINE JA TÄIENDAMINE

Arengukava elluviimise eest vastutab direktor. Arengukava elluviimises osalevad kõik kooli töötajad vastavalt oma vastutusvaldkonnale. Arengukava elluviimine toimub tegevuskava alusel, kus on aastate lõikes esitatud elluviidavad tegevused, rahastamise allikas ja elluviimise eest vastutajad. Tegevuskava esimeseks arvestusperioodiks on aastad 2015-2016. Järgnevalt toimub arengukava täitmise seire ja aruandlus iga-aastaselt kõikides tegevusvaldkondades.

Tegevusvaldkondades püstitatud eesmärkide täitmise ja tegevuste tulemuslikkuse ehk arengukava täitmise seiramise aluseks on tegevusvaldkondade lõikes seatud eesmärkide ja nende mõõdetavuseks väljatöötatud tulemus- ja väljundmõõdikud.

Seire tulemused kajastatakse iga-aastaselt tegevuskava täitmise tulemusaruandes. Aruandes kirjeldatakse aasta jooksul sise- ja väliskeskkonnas toimunud muutusi, mis mõjutasid kooli eesmärkide täitmist, tuuakse välja üldeesmärgi ja tegevusvaldkondade mõõdikute saavutustasemed. Eraldi käsitletakse kavandatud meetmete ja tegevuste elluviimise tulemusi arvestades väljundmõõdikute saavutustasemeid ja põhjendatakse selle alusel eesmärkide saavutamise või mittesaavutamise tulemusi. Olulise osa moodustab aruandes rahastamiskava täitmise kirjeldus.

Õppetöö tulemuste analüüsis kajastatakse lisaks väljundmõõdikute saavutustasemetele ka kooli lõpetajate rakendatust.

Saavutatud tulemuste analüüsi põhjal võetakse vastu otsused ning tehakse ettepanekud arengukava ja tegevuskava täiendamiseks või muutmiseks. Enne tulemuste ja uuenduste ning täienduste kinnitamist planeeritakse kindlasti nende avalikku arutelu kohtumisel siht- ja sidusrühmadega ja pakutakse arutlusteemaks ka nõunike kogule.

Kooli arengukava tegevuskava elluviimise tulemusaruande projekt esitatakse Haridus- ja Teadusministeeriumile eelneva eelarveaasta majandusaasta aruande tegevusaruandena aruandeperioodile järgneva aasta 15. jaanuariks. Lõplikul kujul koos arengukavasse ja tegevuskavasse sisseviidud täienduste ja muudatustega esitatakse ministeeriumile aruandeperioodile järgneva aasta 15. veebruariks.

Arengukavas püstitatud eesmärkide saavutamiseks kavandatud tegevuste tulemuste kokkuvõtlik hindamine toimub kogu arengukava perioodi lõppedes.

7. TEGEVUSKAVA 2016-2019

Tegevusvaldkond: Muutunud õpikäsitus								
Tegevus	2015	2016	2017	2018	2019	Eelarve/ rahastamise allikas	Vastutaja struktuuriüksus või ametikoht	Primaarne tegevus üleriigilise möödiku oodatud tulemuse (1-3 ja 5-7) saavutamiseks märkida x-ga
	Arengekava koostamine ja täiendamine	V	V	V	V			
Kõik kooli protsessid on kirjeldatud kvaliteedijuhtimissüsteemis ja sertifitseeritud Bureau Veritas' e poolt	V	V	V	V	V	Eelarve	Direktor	
Osalemine programmis Huvitav Kool	V	V	V	V	V	Eelarve	ÕO	
Osalemine programmis Tagasi kooli	V	V	V	V	V	Eelarve	ÕO	
Iga-aastane eelarve planeerimine vastavalt riigi eelarvestrateegiale ja haridussüsteemi sh kutseõppe rahastamise põhimõtetele ning Eesti Merekooli arengukavale	X	X	X	X	X	Eelarve	Direktor	X
Iga-aastane arengukava rakenduskava koostamine	X	X	X	X	X	Eelarve	Direktor	X
Arengekava avalikustamine	V	V	V	V	V	Eelarve	ÕO	
Õppe- ja kasvatustööd toetavate tugiteenuste arendamine	X	X	X	X	X	Eelarve	Direktori asetäitja õppekasvatustöö alal	X
Õppetöövälise huvitegevuse, õpilasmavalitsuse tegevus	X	X	X	X	X	Eelarve	Direktori asetäitja õppekasvatustöö alal	X
Õpilaste majutamine, ohutuse ja turvalisuse tagamine sh tervisekaitse ja tööohutuse nõuete täitmine, meditsiinilise teenuse osutamine	X	X	X	X	X	Eelarve	Direktor	X
Kutse- ja karjäärinõustamise arendamine	X	X	X	X	X	Eelarve	ÕO	X

Tegevusvaldkond: Pädevad ja motiveeritud õpetajad ning koolijuhid								
	Tulemusväljund/ elluviimisperiood							
Tegevus	2015	2016	2017	2018	2019	Eelarve/ rahastamise allikas	Vastutaja struktuuriüksus või ametikoht	Primaarne tegevus üleriigilise mõõdiku oodatud tulemuse (1-3 ja 5- 7) saavutamiseks märkida x-ga
	Õppekavarühmapõhine akrediteerimine		X	X	X			
Praktikakorralduse kvaliteedi tõstmine	X	X	X	X	X	Eelarve	ÕO	X
Praktilise kogemuse- ja töövaldkonna kvalifikatsiooniga õpetajate osakaalu suurendamine	X	X	X	X	X	Eelarve	PO	X
Mitmetasandilise täiendusõppesüsteemi kujundamine õpetajatele	V	V	V	V	V	Eelarve	ÕO	
Ühtse eneseanalüüsikeskkonna rakendamine	V	V	V	V	V	Eelarve	ÕO	
Personali arendamine sh psühholoogiline ja sotsiaalpedagoogiline nõustamine	X	X	X	X	X	Eelarve	PO	X
Personalipoliitika väljatöötamine	V	V	V	V	V	Eelarve	PO	

Tegevusvaldkond: Elukestva õppe võimaluste ja töömaailma vajaduste vastavus								
	Tulemusväljund/ elluviimisperiood							
Tegevus	2015	2016	2017	2018	2019	Eelarve/ rahastamise allikas	Vastutaja struktuuriüksus või ametikoht	Primaarne tegevus üleriigilise mõõdiku oodatud tulemuse (1-3 ja 5-7) saavutamiseks märkida x-ga
	Tööturuvajaduse seire-, prognoosi- ja tagasisidestamise väljaarendamine merendushariduse kontseptsiooni raames	X	X	X	X			
Õppetöö ja tööturu vajaduste vastavuse	V	V	V	V	V	Eelarve	ÕO	

küsitlus								
Õppetöö sidustamine tööturu vajadustega	X	X	X	X	X	Eelarve	ÕO	X
Suhtlemine avalikkusega ja koostööpartneritega	V	V	V	V	V	Eelarve	Direktor	
Õppe- ja kasvatustegevus, sh õppekavade arendamine	X	X	X	X	X	Eelarve	ÕO	X
Õppekeskkonna ja õppevahendite arendamine	V	V	V	V	V	Eelarve	Direktor	

Tegevusvaldkond: Digipööre elukestvas õppes								
Tulemusväljund/ elluviimisperiood								
Tegevus						Eelarve/ rahastamise allikas	Vastutaja struktuuriüksus või ametikoht	Primaarne tegevus üleriigilise mõõdiku oodatud tulemuse (1-3 ja 5-7) saavutamiseks märkida x-ga
	2015	2016	2017	2018	2019			
Digipöördede ja digikultuuri arendamine	X	X	X	X	X	Eelarve	Direktor	
Õpetajate töökohtade IT-tehnoloogia alane koolitus	V	V	V	V	V	Eelarve	Direktor	
Klassiruumide IT-tehnoloogia koolitus õpilastele	V	V	V	V	V	Eelarve	Direktor	

- ÕO - õppeosakond
- PO – personaliosakond
- X – primaarne tegevus üleriigilise mõõdiku oodatud tulemuse saavutamiseks
- V – tegevuse elluviimine

8. RAHASTAMISKAVA (tuh/EUR)

Allikas	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Riigieelarve	293	1066	1214	1470	1600	1850	2100
Investeeringud *				*	*	*	*
Laekumised sihtotstarbelistest ja projektipõhistest eraldistest		190	60	130	240	350	420
Majandustegevusest laekuv tulu			0	0	0	0	0
Kokku	293	1256	1274	1600	1840	2200	2520

*- investeeringud õppeinfrastruktuuri laiendamiseks (lisaressursside eraldamisel) 800 m2 kuni 2200m2

Konkreetsed rahastamise võimalused selguvad igal aastal riigieelarve kavandamise protsessis.

Investeeringute objektid (tuh Eur)				
Tegevus	Kulud			
	2016	2017	2018	2019
Merendusklasside arendamiseks	20	20	25	25
Praktika infosüsteemi arendamine		10	10	15
EKISE rakendamine	20	10	5	5
Õpetajate töökohtade varustamine IT-tehnoloogiaga, (projektipõhiselt lisaressursside eraldamisel)	200	200	200	200
Klassiruumide varustamine IT-tehnoloogiaga, (projektipõhiselt lisaressursside eraldamisel)	200	200	200	200
Õpilaste varustamine IT-tehnoloogiaga, (projektipõhiselt lisaressursside eraldamisel)	200	200	200	200
Õpilaskodu õpperuumi varustamine IT-tehnoloogiaga (projektipõhiselt lisaressursside eraldamisel)	10	10	10	10

Lisa 1

Eesti Merekooli SWOT analüüs

TUGEVUSED	NÕRKUSED	VÕIMALUSED	OHUD
Tegevusvaldkond - Muutunud õpikäsitus			
<ul style="list-style-type: none"> • Kõik Kooli protsessid on kirjeldatud kvaliteedijuhtimissüsteemis ja sertifitseeritud Bureau Veritas' e poolt • Koolile on väljastatud ISO 9001:2008 sertifikaat Bureau Veritas' e poolt • Koolil on Veeteede Ameti tunnustus • Kool on läbinud akrediteerimise • Arengukava, mis on kantud missioonitundest ja positiivsest tulevikuvisionist • Õpilastega viiakse läbi huvitegevust • Pakume õpilaskodu teenust • Kooli maine paraneb märgatavalt, kui eraldatakse vajalikud summad taristu arendamiseks • Huvi õpetatavate erialalade vastu • Meresõiduohutuse seadusega reguleeritud laevapere liikme koolituse aluseks oleval õppekaval õigus riigieelarvest rahastatavale toitlustusele ja vormiriietusele • Praktika suur osatähtsus õppes • Tugev õpilasomavalitsus • Ainus merendusharidust andev kutsekool 	<ul style="list-style-type: none"> • Suured sundhalduskulud taristule seoses sellega, et üürime territooriumi, õpperuume, sööklad, raamatukogu, simulaatoreid, saali, laboratooriume ja muid abiruume TTÜlt • Ebapiisav riiklik finantseering, mis ei kata seoses hinnatõusuga muuhulgas toitlustamise ja vormiriietuse kulutusi • Oma taristu puudumine (õppehoone, klassiruumid, raamatukogu, lugemissaal, administratiivruumid, nõupidamiste ruum, fuajee, garderoob, meremeeste treeningkeskus, riigikaitse õppeklass, spordisaalid, spordiväljakud, õpilaskodu) võrreldes teiste kutsekoolidega • Raskendatud sisemine kommunikatsioon ja õpetajate järelvalve seoses õppehoonete ja õpilaskodu paiknemisega erinevates linnaosades, kusjuures tegemist on alaealiste õpilastega • Õppetöö toimumine ainult eesti keeles • Suur osa meie õpilastest on venekeelne, mis eeldab suuremahulist keeleõppe läbiviimist 	<ul style="list-style-type: none"> • Võimalus Euroopa Liidu toetusfondidest arendustegevuseks ressursse taotleda • Meretranspordi käibe kasv • Poliitilised otsused (merenduspoliitika rakendumine) • Saastekvootidest saadav raha • Eesti soodne geograafiline asend (Eesti asub olulisel rahvusvahelisel kaubateel ida ja lääne vahel) • Gümnaasiumiõppe oluline vähendamine, mis toob kutsekooli täiendava kontingendi õpilasi • Riiklik tellimus peaks suurenema 300lt õpilaselt 600 õpilaseni vastavalt 2015 aastal läbiviidud merendussektori tööjõuvajaduse uuringule • Kooli taristu arendamise korral paranevad õpetamise võimalused ja õppekvaliteet 	<ul style="list-style-type: none"> • Poliitilised otsused (Eesti Merekooli, kui eraldiseisva kutsekooli pärsitud areng haridusmaastikul) • Riigi erandlik seisukoht laeva vanemohvitseridele esitatava haridusnõude osas • Merendusklasteri sisulise toimimise puudulikkus • Riigipoolne jätkuv alarahastamine • Demograafilise situatsiooni trend on langev • Majanduslik ebastabiilsus, eurokriis • Ebastabiilne merenduspoliitika • Koolile ei eraldata vajalikke summasid taristu arendamiseks • IT-tehnoloogia arendamine jääb poolikuks
Tegevusvaldkond - Pädevad ja motiveeritud õpetajad ning koolijuhid			
<ul style="list-style-type: none"> • Õppekasvatusala töötajate kõrge kvalifikatsioon • Tuumikkaadri olemasolu • Pikaajaline traditsioon ja kogemus 	<ul style="list-style-type: none"> • Õpetajate madal palgatase • Täiustamist vajav personalipoliitika ja motivatsioonisüsteem 	<ul style="list-style-type: none"> • Alaline täiendus- ja ümberõppe nõudlus 	

<ul style="list-style-type: none"> • Kompetentse täiendus- ja ümberõppe pakkumine 			
Tegevusvaldkond - <i>Elukestva õppe võimaluste ja töömaailma vajaduste vastavus</i>			
<ul style="list-style-type: none"> • Hea rahvusvaheline maine ja tunnustatus • Tallinna Sadama ja AS Tallink Grupp edulood • Vastavalt tööjõuvajaduse uuringutele on prognoositud kutseõppe õpilaste vajaduseks 600 (praegu on 300) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ebaselge, millal valmib kaasaegne merepäästkeskus • Puudub piisavalt täpne ülevaade lõpetajate erialasest tööerakendumisest • Vastuolu nõudluse ja kutseharidusstandardi vahel 	<ul style="list-style-type: none"> • Merendusala hariduse pakkumise võimalus välisõpilastele (peamiselt Ida-Euroopa ja SRÜ riikidest) • Koostöö teiste kutsekoolidega (sh väliskutsekoolidega) • Koostöö mereväega • Koostöö tööandjate ja vilistlastega • Kvalifitseeritud meremeeste suur nõudlus maailmas 	
Tegevusvaldkond - <i>Digipööre elukestvas õppes</i>			
<ul style="list-style-type: none"> • Digipöörde algatamine koolis 	<ul style="list-style-type: none"> • Interaktiivsete õppevahendite, sh simulaatorite puudumine. Ühinemislepingujärgselt ei saanud Merekoole EMERAs simulaatoreid, arvuteid, sülearvuteid, projekteid, interaktiivseid tahvleid, tahvelarvuteid, laboriseadmeid ja muud kooli inventari • Täiendamist vajav info- ja kommunikatsioonitehnika ning tarkvara 	<ul style="list-style-type: none"> • Varustada õpetajate töökohad, klassiruumid ja õpilaskodu IT-tehnoloogiaga • Õppekvaliteedi viimine uuele tasemele ja lähemale tööolukorrale 	
Tegevusvaldkond - <i>Võrdsed võimalused elukestvas õppes ja õppes osaluse kasv</i>			
<ul style="list-style-type: none"> • Lõpetajate kindlustatus töökohtadega ja karjääri võimalused • Õpilaste järelkasvu tagamise pikk traditsioon (merendusklassid) 	<ul style="list-style-type: none"> • Vastuolu nõudluse ja kutseharidusstandardi vahel takistab madrus-motoristi kutsekeskharidusõppe õppekava koostamist 	<ul style="list-style-type: none"> • Asuda koostama jätkuõppe viienda taseme kutseõppe õppekava Laevaelektrik 	